

SÈRIE 3

CRITERIS GENERALS

Pregunta 1

S'ha de desenvolupar una de les dues qüestions proposades.

La pregunta val 5 punts que es distribueixen de la següent manera:

3 per als continguts, i

2 per a la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs.

Avaluació dels continguts (3 punts):

No es tracta que l'examinand resolgui la qüestió amb respostes disperses sinó que elabori la seva resposta com un tema. Val a dir que si desenvolupa correctament i de manera coherent algun altre aspecte no indicat expressament en l'enunciat o el text proposat en una de les qüestions, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

Avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs (2 punts):

Es valorarà la claredat de l'escriptura, la pertinença de les idees i la capacitat d'establir relacions entre les diferents qüestions proposades.

Pregunta 2

S'ha de desenvolupar un dels dos comentaris proposats.

El comentari de text es podrà puntuar amb cinc punts, distribuïts de la següent manera:

3 per als continguts, i

2 per als aspectes metodològics del comentari.

Avaluació dels continguts (3 punts):

El comentari de l'examinand no cal que se centri exclusivament en els aspectes assenyalats en l'enunciat, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests aspectes que no es resolgui en el redactat no sumarà la puntuació que li correspon.

Proves d'accés a la Universitat per a més grans de 25 anys 2024. Criteris d'avaluació

Val a dir que si desenvolupa correctament i de manera coherent algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

Aspectes metodològics del comentari (2 punts):

Es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostrï l'examinand i, en general, els aspectes propis de la redacció. Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure les idees de forma argumentada, establir vincles amb altres elements de l'obra i demostrar els coneixements dels seus aspectes retòrics: mètrica, figures estilístiques, gèneres, etc.). No s'ha de valorar negativament una estructuració excessivament escolar (context, tema, estructura...). El que cal valorar negativament és que l'examinand prescindeixi de comentar el text i el prengui com a pretext per a una acumulació d'idees sense cap lligam amb el fragment proposat.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: fluïdesa, adequació del vocabulari, claredat en la redacció i puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar prou per a establir la puntuació entre zero i dos punts.

Reducció per errors de llengua

- La reducció de nota ha de respondre a una valoració global dels errors comesos.
- Es restarà un punt de l'examen si hi ha errors greus d'ortografia, frases agramaticals, barbarismes flagrants, greus problemes de puntuació...
- Es restarà mig punt si conté menys errors greus (fins a quatre o cinc) o si els que hi ha no es consideren tan greus (dièresis, determinats usos dels relatius i dels pronoms febles, construccions dubtoses...). La suma de pocs errors greus i d'alguns errors lleus es penalitzarà amb un punt.
- Si els errors fossin molt greus o quantiosos, o impliquessin dificultats greus de comprensió, la reducció de la nota global podria arribar als dos punts.
- No es restarà de la puntuació si s'adverteixen errors atribuïbles a lapsus o per la presència de pocs errors lleus.
- Quan s'apliqui una reducció de la nota per alguns dels motius indicats, s'assenyalarà en l'espai destinat a tal efecte.

CRITERIS ESPECÍFICS

OPCIÓ A

1.

a.)

[Cròniques de la veritat oculta, de Pere Calders]

Els tres punts corresponents a l'avaluació del contingut es poden assignar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat; és a dir:

- Si explica que la majoria dels personatges de *Cròniques de la veritat oculta* no tenen cap mena de matís ni de profunditat psicològica; són personatges plans i inconsistents que es desestabilitzen i perden la seva seguretat quan topen amb l'element irracional, inversemblant o màgic que supera la realitat racional.
- Si s'adona que les narracions no inclouen cap tipus de descripció física dels personatges, amb l'excepció d'algun tret molt característic. Això els atorga una naturalesa caricaturesca i fa que el lector conegui allò que els passa en comptes de saber com són i com pensen.
- Si comenta que els noms dels personatges són absents, o són noms estrangers (Depa Carel·li, Galsworthy, Micklas...), o amaguen jocs de paraules (Marc Noblesa, Feliu de l'Espatlleta, Elias Caramar...). Calders els despersonalitza volgutament amb aquests recursos narratius fins a convertir-los en estereotips d'una conducta convencional.
- Si fa notar que els protagonistes dels contes sovint no tenen capacitat de viure segons la seva voluntat perquè estan subjectes a unes normes que els condicionen i contra les quals són incapaços de rebel·lar-se.

b)

[Après moi, le déluge, de Lluïsa Cunillé]

Els tres punts corresponents a l'avaluació del contingut es poden assignar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat; és a dir:

- Si explica que tota l'acció de l'obra s'esdevé a partir d'un diàleg, en una habitació d'un hotel de luxe a Kinshasa, capital del Zaire, entre un home de negocis que treballa en el comerç del coltan, una intèrpret i un ancià.
- Si fa notar que el diàleg és desigual ja que l'ancià és un personatge que no apareix a escena (la seva presència es limita a una cadira buida) i que parla a través de la intèrpret, la qual cosa simbolitza la invisibilitat a què el món occidental sotmet els països empobrits.
- Si posa en relació la petició que fa l'ancià a l'home de negocis —que es faci càrrec del seu fill, li doni feina i se l'endugui del país— amb la idea i la sensació de dependència que es desprèn del diàleg.
- Si comenta que després de la primera pausa llarga sembla que hi hagi una fusió entre l'africà i la intèrpret, de tal manera que aquesta comença a dialogar en primera persona fins al desenllaç final, quan l'home de negocis accepta que necessita el fill i ens assabentem que el noi és mort fa molts anys i que, per mitjà del diàleg i les seves conseqüències l'ancià pretén aconseguir que algú altre trobi a faltar el seu fill després de morir ell.

2

a)

[Campos de Castilla, d'Antonio Machado]

Els tres punts corresponents a l'avaluació del contingut es poden assignar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, alguns dels aspectes orientats en l'enunciat; és a dir:

- Si explica que el poema «Retrato» obre el llibre *Campos de Castilla*, d'Antonio Machado, i que és un autoretrat sentimental i psicològic del mateix poeta que permet posar en context, personal i estètic, la resta del llibre.
- Si explicita que el poema està format per nou quartets de versos alexandrins, amb rima femenina excepte en els versos parells de la quarta i la novena estrofa.
- Si fa notar que l'autor, després de fer referència al seu origen andalusí i al seu trasllat a Castella, explica quin és el seu posicionament estètic, que es distancia del preciosisme modernista i del retoricisme buit, i que reclama que es valori la seva poesia com a camí de recerca d'una veu pròpia i no només per la seva consonància amb les modes literàries del moment.

Si l'alumne complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.

b)

[Nada, de Carmen Laforet]

Els tres punts corresponents a l'avaluació del contingut es poden assignar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat; és a dir:

- Si descriu el somieig, les il·lusions presents i el record dels somnis d'infància com el paradigma de la il·lusió, de les possibilitats de transformació i de canvi.
- Si explica que la identificació amb el personatge d'un conte infantil és el que fa possible la il·lusió de poder redimir les seves penes, de sortir de casa i d'alliberar-se del seu entorn més proper. És per això que la invitació al ball

Proves d'accés a la Universitat per a més grans de 25 anys 2024. Criteris d'avaluació

simbolitza l'entrada en un nou entorn, diferent dels únics en els quals la protagonista s'havia mogut fins llavors: casa seva i la universitat.

- Si especifica que aquest passatge se situa cap al final de la segona part de *Nada* i que el fracàs del ball és el preludi del que acabarà succeint en la tercera part, en la qual Andrea torna a situar-se dins del paper de testimoni i simple observadora o acompanyant de les vides afortunades dels seus companys i companyes. Tot plegat farà que al final de la tercera part, Andrea acabi traslladant-se a Madrid.

Si l'alumne/a complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.

OPCIÓ B

1.

a)

[La casa de Bernarda Alba, de Federico García Lorca]

Els tres punts corresponents a l'avaluació del contingut es poden assignar si l'examinand inclou a la seva resposta alguns dels següents punts:

- Si explica que *La casa de Bernarda Alba* és una tragèdia en tres actes l'estructura de la qual es pot dividir, a la manera clàssica, en tres parts que responen a la introducció, el nus i el desenllaç.
- Si argumenta que l'estructura circular de l'obra la determinen les dues morts que succeeixen fora de l'escena: la d'Antonio Maria Benavides, marit de Bernarda, a l'inici de l'obra, i la d'Adela, la filla petita de la protagonista, al final. Aquestes morts reforcen la idea tràgica de l'existència, segons la qual res pot millorar i tot es repeteix cíclicament.
- Si comenta que aquestes dues morts van acompanyades, també a l'inici i al final de l'obra, de repeticions significatives com el so de les campanes que toquen a morts o el silenci que presideix les escenes primera i última («Un silencio umbroso se extiende por la escena», es diu a l'acotació inicial de l'acte I). I si fa notar que la paraula «silenci» és la primera i la darrera que pronuncia Bernarda en l'obra, com a símbol de l'univers tancat que representen ella i la seva casa.

b)

[Retahílas, de Carmen Martín Gaité]

Els tres punts corresponents a l'avaluació del contingut es poden assignar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat; és a dir:

- Si comenta que *Retahílas* és una reflexió dialogada sobre la memòria de diverses generacions de la família de Germán i Eulalia.
- Si s'evidencia que al llarg de la novel·la els records personals compartits acaben construint una memòria familiar que només pot ser traspassada intergeneracionalment gràcies a una conversa construïda amb «retahílas» durant la darrera nit de vida de l'últim membre d'una generació anterior.

Proves d'accés a la Universitat per a més grans de 25 anys 2024. Criteris d'avaluació

- Si explica que el pas del temps i les preocupacions pel futur que preocupen especialment a Eulalia són oblidades mentre dura la conversa que torna al present, a l'aquí i l'ara, la memòria dels familiars ja desapareguts.

2.

a)

[La plaça del diamant, de Mercè Rodoreda]

Els tres punts corresponents a l'avaluació del contingut es poden assignar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat; és a dir:

- Si situa el fragment en el capítol inicial de la novel·la, quan comencen els problemes de Natàlia, la protagonista. I si explica que l'acció s'esdevé després del ball de Quimet amb Natàlia, a la plaça del Diamant, després d'haver-se conegut.
- Si explica que aquesta escena i tot el primer capítol és una premonició del que serà, més endavant, tota la vida de Natàlia casada amb Quimet.
- Si fa notar que l'evolució de la protagonista, al llarg de tota la novel·la està acompanyada d'un ric univers simbòlic que cal saber interpretar.
- Si destaca que la protagonista sofreix, en un primer moment, una pèrdua d'identitat i ja en el primer capítol deixa de ser Natàlia per esdevenir Colometa.
- Si explicar que al llarg de la novel·la es narra el procés de pèrdua d'identitat per part de la protagonista i el conseqüent acte de rebel·lia que la portarà a la recuperació identitària.

Si l'alumne/a complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.

b)

[L'irradiador del port i les gavines, de Joan Salvat-Papasseit]

Els tres punts corresponents al contingut es poden assignar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, alguns dels aspectes especificats en la pregunta, és a dir:

- Si situa «Passional al metro» entre els poemes inicials del llibre — concretament és el quart— i el posa en relació amb el poema immediatament posterior, «La femme aux oranges». Els dos poemes són els únics que s'acompanyen d'una data i corresponen cronològicament als dies que Salvat-Papasseit va passar a París, ciutat que va causar una forta impressió al poeta, com a paradigma de modernitat i bressol de l'avantguardisme.
- Si explica que en el poema conflueixen la tradició clàssica i les avantguardes per mitjà de la referència a personatges homèrics —Antínoüs i Penèlope— que són situats en un temps que no els és propi i en un espai, el metro de París, que recull el gust pel futurisme i per la màquina característics del moviment avantguardista.
- Si es comenta que Antínoüs és presentat com un personatge perdut enmig del metro i que, tot i mantenir els mateixos atributs que en el text homèric — la flor de la joventut i uns ulls il·luminats com el foc—, no pot arribar a consumir el seu desig amorós. Per això acaba menjant-se lentament la rosa que porta per a l'estimada; una rosa que tipogràficament destaca i que pot voler simbolitzar la dificultat que suposa empassar-se el tràngol de l'amor no reeixit, just en el moment en què el metro circula sota el Sena, a la capital europea de l'amor.

Si l'alumne/a complementa la resposta de manera correcta i coherent amb alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però que hi és tanmateix pertinent, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts assignats al contingut.